Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no pllst. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakcija un ekspedicija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

35. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 28. Sestdeen, 14. julijâ. 1890.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Nujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstellescha nas laipni peenemt.

Latweeschu etnografijas ekspedizija.

Nosazijumi Latw. Etnograf. ekspedizijas lozekleem.

Kà sinams, schogad tika no kahda Rigas Latweeschu priwat-pulzina isrihkota etnografiska ekspedizija, kura dewàs us Kursemes deenwidus-reetuma malu. Buhtu loti jawehlàs, lai zeen. publika winus pabalstitu kur un kà tik waredama. Lai zeen. publika plaschaki eepasihtos ar ekspedizijas noluhku un winas usdewumeem, tad pasneedsam schos „nosazijumus", kas mums laipni atwehleti nodrukat un kuri parakstiti no wiseem ekspedizijas lozekleem. Nosazijumi ir schahdi:

Ekspedizijas mehrkis — sawahkt Latweeschu fisiskas etnografijas materialus (lihds schim wisi Latweeschu etnografisku materialu krahjeji greesuschi it sewischki wehribu Latweeschu tautas gara mantàm): Latweeschu tautas apgehrbus, rotas, eerotschus, ja tahdi wehl buhtu pa pehdejeem gadusimteneem usglabajuschees; tahlak ekspedizijas mehrkis, sawahkt daschadus preekschmetus, kas leetoti un warbuht wehl tagad daschôs Kursemes apgabalôs top leetoti pee lauschu dsihrèm: kahsàm, kristibàm, pee behrèm un t. pr. Tapat apsihmigakas, karakteristigakas leetas, kas leetotas daschadôs tautas swehtkôs, kà par peemehru Jahnôs, Jahnu wakarâ, Uhsina swehtkôs u. t. pr. Tahlak jasawahk wezo Latweeschu mahjsaimneezibas leetas*), kà paschas leetas, ja eespehjams, tà ari to mudukus (jeb wismasakais kreetnus, pareisus sihmejumus). Bes tam jakrahj Latweeschu tipisko gihmju fotografijas

Kà sewischks usdewums, weenam no ekspedizijas lozekleem, medikim pehz profesijas, top usdots kraht Latweeschu tautas medizinas materialus. Sche jasakrahj sahles, ja-apsihme: sahlu nosaukumi, sahlu sagatawoschana un winu leetoschana.

1. Ekspedizijas lozekli dabu: weens 45 rubukus, diwi pa 30 rubukeem katrs. Schi nauda teek dota preeksch wajadsigeem zeka, kortelu un pahrtikas isdewumeem. Preeksch etnografisku materialu eegahdaschanas, kà ari preeksch wajadsigakeem pee etnografiskas ekspedizijas isrihkoschanas isdewumeem: fotografiska aparata apgahdaschanas, sihmeschanas preekschmetu apgahdaschanas un ziteem tam lihdsigeem isdewumeem teek atwehlets kredits lihds 50 rubukeem. Ekspedizijas wadons un winas lozekli ir: M. Skrusits, stud. pol. (wadons un lihds ar to sihmetajs), P. Kalninsch, stud. med. (is Maskawas, spez. usdewums Latw. tautas medizinas materialu sawahkschana), Walters, stud. jur. (is Maskawas, tuwakais paligs ekspedizijas etnografiskôs usdewumôs).

2. Schi Latweeschu etnografijas ekspedizija teek suhtita us Lejas-Kursemi un tai ja-ispehta Lejas-Kursemes tumschakee un no kulturas (wispahrigas) wehl masak aistiktee apgabali fisiskas etnografijas sinâ.

3. Buhtu eewehlams, ka ekspedizijas lozekli wehl eepreeksch aiszeloschanas us augschâ apsihmeto ispehtamo weetu — apgahdatos ar wisàm wajadsigakàm leetàm un preekschmeteem, lai wehlaku ekspedizijas darbi netaptu uskaweti zaur daschadu truhkstoschu leetu pakal suhtischanu.

4. Par saweem panahkumeem ekspedizijas lozekli eesneedz katrs aprakstu: tam sawâ rakstâ ja-apsihme un sihkaki ja-isstrahda sawu pehtijumu un eeguhto fisisko materialu aprakstì un karakteristikas. Ne wehlaku, kà 8 nedeku laikâ pehz ekspedizijas ekskursijas nobeigschanas ja-eesneedz minetais apraksts.

5. Bes tam buhtu loti derigi, ka ekspedizijas lozekli westu ne tikai schurnalu par ikdeenischkeem peedsihwojumeem ekspedizijas mehrka peepildischanas sinâ, bet ari par isdewumeem. Wisi isdewumi ja-eewed grahmatâ pehz schahdàm rubrikàm:

a) isdewumi par usturu, korteli, transportu un ziti zeka isdewumi;
b) isdewumi par eepirkumeem: apgehrbi, rotas, wezo Latweeschu mahjsaimneezibas un mahjruhpneezibas leetas u. t. pr.;
c) isdewumi par materialeem: pee sihmeschanas, fotografeschanas, fotografijas aparata u. t. pr.

Katram ekspedizijas lozeklim japeesihme tahdi isdewumi, lai tos tad waretu kopigi kases grahmatâ pehz augschminetàm rubrikàm isdalit un eewest. Schis pahrskats par isdewumeem jawed, lai waretu us preekschdeenàm pee lihdsigu ekspedizìju isrihkoschanas zik nezik sinat, kà labaki rihkotees.

6. Ekspedizijas lozekli eesneedz katras 2 nedelas wehstules formâ ihsu pahrskatu par sawu rihkoschanos notezejuschâs 2 nedelâs (ja eespehjams katras 10 deenas, bet ne retaki kà ik pa 2 nedelàm), lai waretu zik nezik redset schihs etnografijas ekspedizijas gahjeenu.

7. Etnografijas ekspedizijas lozeklim wispirms jaluhko weizinat un zik ween eespehjams palihdset sasneegt ihpaschi to mehrki, ar kuru schi ekspedizija top isrihkota. Wisi ziti jautajumi tikai tad war tikt eewehroti un pehtiti un peeweenoti ekspedizijas darbeem, ja tas netrauze ekspedizijas spraustà mehrka realisescha nu.

8. Katram ekspedizijas lozeklim jazenschàs eewehrot wisleelaka, pehz eespehjas, taupiba gan eepreekschejôs isdewumôs, eegahdajot leetas, kuras wajadsigas preeksch etnografijas ekspedizijas isrihkoschanos, tà it ihpaschi eegahdajot etnografijas fisiskos materialus: apgehrbus, rotas u. t. pr. Jaruhpejàs eeguht schos preekschmetus par welti, kur ween tas eespehjams. Tas atkaràs no apstakleem un leetu wehrtibas. Zeresim, ka tas ekspedizijas lozekleem isdosees jo leelâ mehrâ.

9. Katrs ekspedizijas lozeklis apnemàs sekot augschmineteem nosazijumeem un ja-usnehmees ekspedizijas lozekla weetu, tad nedrihkst bes swariga eemesla atrautees.

10. Ja naw saweenots ar naudas isdewumeem, tad duplikati un pat triplikati fisiskas etnografijas materialôs loti eewehlami.

Ekspedizijas isrihkotaju wahrdâ: Dr. A. Butuls.

*) Schahdi preekschmeti waretu buht nepeezeeschami wajadsigi pee Latweeschu tautas tipiskas grupas nostahdischanas Latweeschu etnografiskâ musejâ, kà ari warbuht sastahdot schahdu grupu preeksch Daschkowa etnografiska museja Maskawâ. Schai sinâ nebuhtu leeki tipiskakee wezo Latweeschu mahjruhpneezibas isstrahdajumi, ja tahdi atrodami.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Kà sinams, keisars Wilhelms drihsumâ nodomajis apzeemot Kreewijas Keisaru Peterburgâ. Lai weesoschanàs netiktu warbuht zaur kahdeem mahkonischeem trauzeta, tad Wilhelms peekodinajis wiseem eewehrojamakeem politiskeem laikraksteem, lai tee sawôs rakstôs isturàs loti mehreni pret Kreewiju.

— Helgolandas sala pehz Wahzu-Anglu lihguma turpmak peederès Wahzijai. Salas lihdschinejeem eedsihwotajeem tas nebuht naw pa prahtam, nahkt sem Wahzu waldibas. Ka eedsihwotaji labpraht eeredz Anglu waldibu, to peerahda tas, ka wini nospreeduschi, kehnineenei Wiktorijai pasneegt adresi, kurâ grib pateiktees par teem labumeem, kurus baudijuschi, kamehr stahweja sem winas waldibas.

Spanija. Walensijas prowinzê 19. (7.) julijâ bijuschi 31 koleera slimneeki, un 18 zilweki krituschi schai breesmigai sehrgai par upuri.

— Jaunais kehninsch, kà is Madrides sino, esot nopeetni saslimis un wina dsihwibai draudot breesmas.

Serbija. Pehz priwatsinàm is Wihnes karaleene Natalija drihsumâ zeloschot us Kreewiju.

— „Pester Lloyds" sino, ka bijuschais karalis Milans rihkojotees gahst tagadejo Serbijas waldibu.

— Belgradâ, 22. (10.) julijâ. Us karaleenes Natalijas peeprasijumu arkibiskapa konsets winai isdewa dokumentu, kurâ winas laulibas schkirschana no Milana isskaidrota par nelikumigu.

Bulgarija. Pehz sinàm is Berlines Sofijâ esot izzehlees dumpis, kurâ daudz zilweku eewainoti un nonahweti.

— Koburgas herzogs Ernsts sarunajees ar kahdu Frantschu laikraksta redaktoru par Bulgarijas leetàm, kurâ isteizees, ka prinzis Ferdinands esot pilnigi atkarigs no Stambulowa. No Bulgarijas trona winsch newarot atkahptees sawa mantas stahwokla dehl, jo zitedi winsch atrastos loti behdigâ stahwoklî

— Is Wihnes atnahkuschas sinas, ka Sofijas kara lehgerî tikuschi noschauti kahdi 40 saldati.

Feletons.

Wistumschakajâ Afrikâ.

Afrika lihds schim peedereja pee wisne-ispehtikakajàm semèm. No wezu wezeem laikeem it sewischki tik pasihstama Egipte un seemelu dala, kas eet gar Widus juhras malu lihds Gibraltara juhras zelam, kas schkir Afriku no Spanijas. Wehlak, kad kugneeziba arweenu wairak attihstijàs, nahza pasihstamas ari zitas semes, kas atradàs gar juhrmalàm. Tà tad naw nekahds brihnums, ka ihpaschi augligakàs weetas juhrmalâ Eiropeeschi peesawinaja sew par ihpaschumu. Tagad jaw atrodàs loti daudzas weetas, kur Eiropas kultura ir dsilas saknes laidusi starp tureenes meschonu tautàm. Ari kristiga tiziba ir labi isplatijusees tanìs kolonijâs, kas peeder Eiropas walstim.

Lai gan, kà jaw minets, Afrikas krastu malas ir jaw labi pasihstamas, tomehr tahs widus lihds schai baltai deenai ir sweschs, nepasihstams. Droschsirdigi wihri, par sawu dsihwibu nebehdzami, ir jaw gadeem ilgi mehginajuschi ispehtit scho besgaligo Afrikas wideeni. Daudzi jaw krituschi sawai droschsirdibai par upuri. Netik ween karsts, newesèligs gaiss wainigs, ka pehtischanai mas panahkumu bijuschi, bet ari ziti neparedzeti apstakli. Afrikas wideenâ atrodàs daudzas ne-augligas weetas, tad atkal besgaligi meschi, zaur kureem zelotajs zitadi newar tikt us preekschu, kà tik tad, ja pats, zirwi rokâ, sew zelu us preekschu iszehrt. Pee wiseem scheem gruhtumeem wehl peebeedrojàs breesmas no nikneem, plehsigeem swehreem, bet wiswairak breesmu atnes tureenes meschonu tautas, kuras wehl naw neweena swescha zilweka warbuht sawâ muhschâ redzejuschas. Schee melnee eedsihwotaji ir niknaki, nekà plehsigi swehri. Tiklihds wini pamana kahdu sweschu zilweku, tad wini saweenoteem spehkeem tam usbruhk, winu nogalina un — apehd!!

No ta zeen. lasitaji warès noprast, zik gruhti un breesmu pilni ir, mehginat ispehtit schihs wehl nepasihstamàs pasaules dalas besgaligo wideeni. Tamdehl godam peeminami tee wihri, kas wisàm breesmàm par spihti, tomehr droschu sirdi gadeem ilgi nenogurstoschi seko sawam reisi spraustam mehrkim.

Pee schahdeem sewischki eewehrojameem wihreem wisjaunakajâ laikâ peeder bes schaubischanàs slawenais Afrikas zelotajs H. M. Stenlis, kursch nupat islaidis garaku aprakstu par sawu pehdejo gadu zelojuma peedsihwojumeem. No scha apraksta war redset, zik daudz isturibas un zeetas gribas wajaga, lai sprausto mehrki sasneegtu. Stenlis tagad jaw kahdus 20 gadus ne-apnikuschi zeko pa Afrikas nepasihstamàm semèm. Zaur winu mums daudz kas sinams par tureenes sweschàm semèm un laudim, no ka senak nebija, ne jausmas.

Wispirms Stenlis 1870. g. aizzeloja us Afrikas wideeni, lai usmekletu Afrikas zelotaju un misionaru Liwingstonu, no kura ilgaku laiku nebija nekahdas wehstis dabutas. Winsch scho sawu usdewumu ispildija slaweni. Drihz pehz tam winsch islaida rakstu: „Kà es Liwingstonu atradu?", zaur ko winsch tuhlit eemantoja wispahrigu slawu un winu nostahdija pehtneeku pirmajâ rindâ. Zeen. lasitaji wehl labak warès noswehrt Stenlija apbrihnojamo isturibu un droschsirdibu, ja eewehro, ka scham wina islaistam aprakstam negribeja nemas tizet; to tureja wairak tik par kahdu pasaku, bet newis kà tahdu, kas pateesibâ tà waretu buht. Tomehr Stenlis drihz ween isnihzinaja wisu schaubischanos par wina raksta pateesibu, tamdehl ka no wina usmekletais Liwingstons sawàs wehstulès wisas sinas apleezinaja par pateesàm.

1875. g. Stenlis isdarija otro Afrikas zelojumu, apbrauza kà pirmais Eiropeets Wiktoria-Niansu un 1877. g. atkal parahdijàs pee Kongo grihwas. Schinî zelojumâ winsch bija atradis daudzus nepasihstamus semes gabalus, upes un milsigus esarus. Wina grahmata: „Zaur tumschajo pasaules daku" darija wehl leelaku eespaidu, nekà pirmejais zelojuma aprakts. Pirmo reisi is scha apraksta dabuja kahdas sinas par tumschajo Afrikas wideeni. 1879. g. Stenlis atkal aizzeloja us Reetumu-Afriku, lai Belgijas kehninam par ihpaschumu eenemtu Kongo apgabalu, kuru winsch pats bija atradis un kuru winsch aprakstà kahdâ grahmatâ, kas 1885. gadâ drukâ isnahkuse.

1887. g. Stenlis no jauna aizzeloja us Afrikas reetumeem un sawu pehtijumu zelojumu pabeidza pehrnaja, 1889. gada beigàs. Par scho sawu pehdejo zelojumu winsch islaidis aprakstu sem nosaukuma: „Wistumschakajâ Afrikâ", is kura ari zeen. „Mahjas Weesa" lasitajeem teek kahdas sihkakas sinas pasneegtas.

Kà sinams, wisjaunakâ laikâ ari Wahzija sahkuse dibinat Afrikâ kolonijas. Winas labumus pehdejâ laikâ aisstahw Emins paschà, par kuru tik daudz jaw rakstits. Stenlis nu sawâ pehdejâ rakstâ aisker ari Wahzeeschu luteklìti Eminu paschà, nostahdidams pehdejo par glehwuli un nepateizigu zilweku. Saprotams, ka tas Wahzeeschem nebuht naw pa prahtam, kamdehl wini Stenlija pehdejo rakstu ne-usnem ar tahdu labprahtibu, kà senak. It sewischki Wahzeeschi par to loti saschutuschi, ka Stenlis isjauzis wisus winu planus pehdejâ lihgumâ ar Angliju, pehz kura Wahzeeschi Anglijai atdewa teesibas us daschàm semèm Riht-Afrikâ, par ko Wahzeeschi no Anglijas atkal dabuja Helgolandes salu. Bet nu galâ israhdijees, ka Wahzeeschi pee scha lihguma loti peekrahpuschees!

* * *

Ne-eewehrjot schahs erastibas, Wahzu „Kreizzeitunga" tomehr issakas loti atsinigi par Stenliju kà Afrikas wideenas pehtneeku. Zik mas Stenlis leek swaru us goda parahdijumeem u. t. t., ir redzams no wina pascha wahrdeem, kurus winsch peespraudis sawa raksta beigàs. Sihmejotees us Emina paschà un kapteina Kasati un winu pahra simts pawadonu atswabinaschanu winsch saka, ka wisus gruhtumus un upurus usnehmees labprahtigi, bes ka jel mas zeretu par to dabut kahdu atlihdsinajumu. Pehtijot patehreto naudu, laiku, gadus, spehku, weselibu, dsihwibu, wisu, wisu winsch upurejis, negaidot ne masako atlihdsinaschanu par to, jo nekahds atlihdsinajums, lai tas buhtu kahds buhdams, nekahdâ sinâ nebuhtot peeteekoschs. Tahlak winsch saka: „Kas preeksch tahda wihra, kà es, ir goda meelasti? Maises garosina, gabals gatas un kruhsite tehjas ir jaw swehtku meelasts preeksch tahda, kuram 23 gadu laikâ pa leelakai dalai naw tik daudz bijis, kà baribas baudit pahra kapeiku wehrtibâ. Goda parahdijumi? No teem es it sewischki behgu, jo domajos esot wahjsch runatajs. Goda sihmes? Tahs es newaru walkat, un man pat naw laika tahs apluhkot! Ko gan zitu? Zitu neko! Nekahds gods jeb atlihdsinajums, zik leels tas ari nebuhtu, newar lihdsinatees jaukajàm juhtàm, ko zilweks sajuht, kas us sawu darbu war rahdit un sazit: „Usluhko scho darbu, kuru gribeju isdarit wisustizigaki un godigi, ar wisu spehku un waru un no pascha Deewa doto gribu — redzi, schis darbs nu ir pabeigts! Saki, waj tas ir labi

Weepfinies un jinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Balt-esara apkahrtnes, Ahdaschu draudsê. Pehdejâ laikâ pee mums eeweesuschees salumôs apkahrt blandoschees klaidoni, kuri pahrteek „apikatu" weikalu weizinadami. Pensionâ tee schimbrihscham usturàs weetejâ preedulajâ. Beidsamâ laikâ, kà dsird, tee esot sawu weikalu eksaminejuschi schejeenes laukmales apkahrtnê esoschâs mahjâs, bet teem ne-esot isdewees, minetà weikala kursa ismehginajumu galâ west. Tik janoschehlo, ka „apikatus" newareja apzeetinat. — Beidsot wehl pee mums eeradees „sawstarpigs slepen-swejneeku klubs", kas mehdz pahrswejot zeemswejneeku tihklus un schnormakschkeres, tà ka wini lihdzilweku darbu sweedrus nolaupa bez kahdàm puhlèm. Sch. Ed. Gins.

No Aijascheem. 20. junijâ sch. g., pulksten 1 pehz pusdeenas, muhs peemekleja breesmiga wehtra, kura loti leelu skahdi padarija, dahrsus, ehkas un meschus ispostidama. Daudzi sentschu koki, kas pahra simtu gadus wehtras pahrzeetuschi, guk tagad gar semi salausti. Pat wezaki laudis tik leelu wehtru lihdz schim naw redsejuschi. Kà dsirdams, breesmigà wehtra plaschu apgabalu aisnehmusi. Zensaits.

Iz Walsts galwas pilsehtas.

Peterburgâ, 6. julijâ. Keisaru Majestates ar Wisaugstakeem Behrneem wakar pahrbrauza Peterhofâ.

— Keisara Augstiba Leelknafs Michails Nikolajewitschs wakar atbrauza no Oraneem.

— Greekijas kehnineene aiswakar pahr Odesu aisbrauza uz mahjàm.

— „Rusk. Inw." wehsta, ka esot usdots, no Kaukasa weetigeem kareiwju pulkeem sarihkot strehlneeku un reserwu brigades.

Peterburgâ, 8. julijâ. Keisariskàs Majestates apzeemoja Melnkalnes knaseeni Snamenskajâ.

Peterburgâ, 9. julijâ. Keisariska Augstiba, Leelknafs Nikolajs Nikolajewischs Wezakais wakar aisbrauza uz Warschawu un Wolinijas gubernu.

Peterburga. Mardschilanâ, 8. (20.) julijâ. Pehz sche atnahkuschàm sinàm kapitana Grombtschewska mahzità ekspedizija uz Tibetes widus dakàm atraduse stipru pretestibu pee Kineeschu waldibas eestahdèm; ekspedizijn aptureja, zelu apfargaja saldateem un eedsihwotajeem pawehleja isklihst pa kalnajeem un noleedsa teem, ekspedizijai ko pahrdot. Kineeschi prasija, lai ekspedizija tuhlin greeschotees atpakal uz Kaschgaru un draudeja ar waras lihdzekleem. Ekspedizija atradàs loti spaidigôs apstaklôs; Grombtschewski redsedams, ka Kineeschi to dara uz Kaschgarâ dsihwojoschu Anglu ofizeeru pawehli, ka wisi pehdejo mehneschu pahrzeestee gruhtumi bez panahkumeem un ka eewehrojama Tibetes dala paliktu ne-ispehtita, nospreeda spert tahdu soli, kas apdraud ekspedizijas dsihwibu un likteni. Par pehdejo naudu winsch uspirka eedsihwotajus un dewàs 5. majâ bez zela rahditaja ne-ispehtità tuksnescha klajumôs.

Peterburgâ, 10. julijâ. Wakar nomira ar sirds treeku eekschleetu ministerijas wispahrigu leetu departamenta wizedirektors Solonizkis.

— Preeksch vaca zeetezeem wieenraineeschem lihdz 1. julijam pee sw. Sinoda eemaksati pawisam 262,885 rbl.

Redelas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

No Skrihwereem sino „Ztgai f. St. u. L.", ka tur pehrkons isgahjuschâ peektdeenâ eespehris kahdas semneeku mahjas dsihwojamâ ehkâ, zaur ko diwi pee-auguschi un weens behrns dabujuschi galu. Kahdai v. H. kga kareetei zelâ pehrkons esot nospehris weenu sirgu.

No Strentscheem. 10. junijâ 9 werstis no schejeenes, meschâ, leelzeka malâ atrada R. muischas nomneeka O. lihki ar sirgu. 2 deenas preeksch tam O. no rihta ar meeschu wesumu brauzis uz Strentscheem. Meeschus pahrdewis un naudu dabujis, tas, kà dsirdams, eesahzis kahrtis spehlet. Uz mahju brauzot laikam paregojis seewas un behrnu waimanas, un reibonî smadsenes satrizejuschas, ka pats sew dsihwibu nehmis. (B.)

Iz Rigas.

Pehrkona negaiss, kas winas peektdeenas wakarâ sche Rigâ usnahza, aisnehmis ihsti plaschu semes gabalu, jo ne ween juhrmalas peldu weetâs, bet ari pat Dschuhkstes apgabalâ (Kurzemê) tas bijis tajâs paschâs stundâs un tik pat bahrgs, kà Rigâ. Ari Walkâ, kà weetigais „Anzeigers" sino, minetâ wakarâ bijis stiprs pehrkons. — Par pehrkona spehreeneem lihdz schim awises nesuschas schahdas sinas: Ahgenskalnu meschâ pehrkons sakkaldijis kahdu koku. — Pee Olaines kroga kahda semneeka sirgs tapis nosperts un semneeks pee tam saudejis samanu. — Salàsmuischas balâ pehrkons aisdedsinajis seena kaudzi, kas nodeguse. — Dschuhkstes apgabalâ kahdâ rijâ tapis eesperts, kura ari nodeguse. — Wainodê, kà „Lib. Ztg." sino, pehrkons isgahjuschâ peektdeenâ eespehris trihs weetâs, to starpâ ari tureenes pasta un telegrafa stazijas ehkâ.

Rigas Latweeschu Beedr. Musikas Komisijas „Dzeesmu krahjuma" labâ. Pusgads drihz buhs aistezejis, kamehr Musikas komisija sawa „Dzeesmu krahjuma I. burtnizu" tautâ laiduse. Zeru, ka wiseem dzeesmu draugeem schaî laikâ buhs bijis eespehjams ar scho I. burtnizu eepazihtees. Buhs ari bijis darba beedreem deesgan isdewibas, dzeesmu krahjumu no wisàm pusèm sawâ starpâ pahrrunat. Tapat domajam, ka wini ari nebuhs atstahjuschi ne-eewehrotu Musikas Komisijas wehlejumos, kurus ta I. burtnizas preekschwahrdôs isteiz. Scho rindu noluhks ir, wisus tos zeen. dzeesmu draugus, kas wehl nebuhtu eepazinuschees, waj nu ar paschu krahjumu waj ari ar krahjuma preekschwahrdôs isteikto wehlejumos, darit uz teem ihpaschi usmanigus. Pee tam lai buhtu atlauts, sewischki aizrahdit uz weenu no scheem wehlejumees, t. i. „lai wisi schai (musikas) arodâ darba spehjigi tauteeschi nahk winai paligâ, gan eesuhtidami sawas kompozijas, gan usrahdidami uz swarigakàm zitu tautu kompozizijàm, kas buhtu usnemamas krahjumâ". Ar preeku jaleezina, ka Latw. komponisti, gandrihz wisi, kurus par tahdeem waram dehwet, ir dsihwu dalibu nehmuschi, eesuhtidami Musikas Komisijai kreetnas original-kompozizijas, kà ari tautas dzeesmu aranschejumus. Zerejam, ka wini ari turpmak ar tahdu paschu un wehl jo leelaku dedsibu scho tautisko darbu weizinàs, ka ari tee, kuri lihdz schim nebuhtu to darijuschi, to turpmak daris. Tapat ar preeku jaleezina, ka ari to pulzinsch arweenu wairojàs, kas nodarbojàs ar tautas meldiju usrakstischanu un eesuhtischanu. Turpretim koru wadoni ir masakâ mehrâ nahkuschi Komisijai paligâ ar saweem padomeem. Tà peemehram loti maz issazijuschees par to, kahdas zittauteeschu kompozizijas buhtu krahjumâ usnemamas. Musikas komisijai tas ihpaschi buhtu bijis no swara, jo wineem, koru wadoneem, wislabaki sinams, kahdas dzeesmas dzeedatajeem wiswairak patihkamas un koreem labaki izpildamas. Schahdu dzeesmu tituli, lihdz ar teksta eesahkumu original-waloda un komponista wahrdu, wajadzetu usdot Musikas Komisijai, pee kam, ja eespehjams, deretu ari peeminet, kurâ krahjumâ dzeesma atrodamo. Tapat, zik man kà Musikas Komisijas lozeklam sinams, loti maz koru wadonu issazijuschees par I. burtnizas saturu un waj tahda dzeesmu kahrtiba, kahda I. burtnizâ, praktiska un turpmak peepaturama. Tà ka Musikas Komisija nodomajuse augusta mehnesî nodot II. burtnizas manuskriptu drukâ, tad loti wehlejams, ka koru wadonu domas drihzakâ laikâ nahktu peenahzigâ weetâ sinamas. Lai neweens nedoma no darba atrautees un ar tahm domàm apmeerinatees „gan jaw bez manis tur strahdneeku deesgan" jeb ka „laika gan". Rakstitajs ihpaschi greesch uz to wehribu, ka „naw wis deesgan strahdneeku" un ka wehl jo masak „laika gan". Schihs rindas beidzot wehl reiz atgahdinu „Dzeesmu krahjuma" I. burtnizas preekschwahrdôs isteikto Musikas Komisijas wehleschanos, „kaut jel wisi schaî arodâ darba spehjigi tauteeschi pee scha darba palihdzetu", jo tad tik ween Musikas Komisija warès sekmigi turpinat sawu uzsahkto darbu un tad ari swehtiba no schi darba buhs tautai jo leela.

Ad. Agls.

Austra. 9. julijâ, domes kahrtigâ mehnescha sapulzê direkzija sinoja par kugu rihzibu. — Kugi rihkojuschees pagahjuschâ junija mehnesî schahdi:

1) Kugis „Aurora", kapt. K. Mandelbergs, atrodàs schim brihscham Rigâ. Kugis nofraktets preeksch Holandijas brusu lahdinu aizweschanas uz Delfshawenu (Holandijâ). Frakts maksa 12 zents par tek. pehdu. Pee lahdeschanas teek jaw strahdats.

2) Kugis „Jupiters", kapt. F. Kagans, 2. julijâ dewees no Gentes (Belgijâ) ar zigorinu lahdinu preeksch atweschanàs uz Rigu. Frakts maksa 4 un 5 frank. par tonnu.

3) Kugis „Kolumbus", kapt. P. Bauers, 18. junijâ atstahjis Pensakolu (S. Amerikâ) un dewees ar koku lahdinu uz Walenziju (Spanijâ) Frakts maksa 110 schil. par stand. No tureenes kugis brauks uz Kollo (Afrikâ) eenemt korku malkas lahdinu preeksch atweschanas uz Rigu. Frakts maksa 28 rbl. par tonu no 1032 klo.

4) Kugis „Austra", kapt. J. Prinzis, kopsch 25. junijam atrodàs Djeppê (Franz.), kur islahdê turpo nowesto planku lahdinu. Pehz tam kugis eenems krihta lahdinu preeksch Rigas. Frakts maksa 3 schil. 9 pensi par tonnu.

5) Kugis „Latawa", kapt. B. Osolinsch, atrodàs schim brihscham Djeppê (Franzijâ) un isdod turp aizwesto koku lahdinu.

6) Kugis „Teriberki", kapt. S. Lasis, eeradàs 3. julijâ Rigâ. Tagad teek pee atwestâ oglu lahdina izlahdeschanas strahdats.

Kases stahwoklis bija schahds:

Atlikums no maja mehn. kasê . .	2333 r.	62 k.
Eenemts junija mehnesî	7596 „	95 „
Kopâ	9930 r.	57 k.
Izdots junija mehnesî	8945 r.	91 k.
Atlikums uz 1. juliju kasê . . .	984 „	66 „
Kopâ	9930 r.	57 k.

Eenehmumeem peeskaititi no bankas diwidendu maksaschanai izneemtee 6000 rbl., turpretim izdewumeem peeskaititi 1500 rbl., kas wehlak tika bankâ atkal noguldîti.

Bez tam peeminams ari tas, ka nogrimuschà kuga „Ausekla" leetâ ir panahkta weenoschanàs ar Anglu twaikona „Baron Tize" ihpaschneeku, bet ne tik lehti ir tahda panahkama pee Kolkasraga uz sehkla usskrehjuschà kuga „Trimpus" leetâ. Kugis „Trimpus", kà ari tajâ atrodoschs lahdinsch pelna teescham eewehroschanu: apdroschinaschanas beedriba, kà lahdina tagadejà ihpaschneeze, atraida katru lihguma preekschlikumu, atsazidamàs no izdewumeem, kahdi pee glahbschanas nepeezeeschami wajadzigi.

Aplaupischanas mehginajums. Zik wehrigam jabuht schajàs laikòs, atgahdina schahds atgadijums, kas lihdzinajàs izgahjuschà gada Leoutjewa aplaupischanas mehginajumam. Izgahjuscho otrdeen tà ap pulksten peezeem eenahk Helmsing'a un Grimm'a kontorî kahds glihti gehrbees jauns zilweks, kur wairak ne ka naw mahjâ, kà tikai kantora kungs un kahds mahzeklis. Eenahzejs negrib ne kà wairak, kà tikai kahdus tuhkstoschus naudas — waj kunga dsihwibu. Mahzeklim laimejees tapt laukâ, pasaukt polizîju, kurai drihzi eerodotees, naudas kahrigajam waronim jalaischàs lapâs. Sinams, ka gorodowojs dodàs tam steigschus pakal pa Eekschrigas schaurajàm eelàm, kamehr tam laimejàs to panahkt masajâ Mahlderu eelâ starp Kehninu un Walnu eelàm. Dzenatais waronis raudsijis wehl izpestitees no sirdigâ kahrtibas sarga, gribedams to nodurt ar nasi bet gorodowojs noluhku laikâ pamanijis un duhreenu atsitis, pee kam behglis pats sewi leelisti eewainojees otrâ rokâ. Beidzot tam bijis jaseko uz peenahzigu weetu. (B. W.)

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Pehz Jaroslawas eelâ Nr. 19 dsihwojoschàs Marijas Kudrazew luhguma usdodu eezirknu pristawu kungeem winas pazuduscho wihru, atwakinato saldatu Adamu Lawrentjewu Kudrawzewu usmeklet un wina adresi 5 deenu laikâ nodot manâ kanzlejâ. — Pehz weesnizas „Trihs roses" (Terbatas eelâ Nr. 5) turetajas Annas Jakobson luhgumu usdodu pristawu kungeem, usmeklet pazuduscho, pee Rigas peerakstito Heleni Mariju Berg un winas adresi 5 deenu laikâ nodot manâ kanzlejâ. — Pehz Widzemes gubernatora weetneeka kunga preekschlikuma no 3. julija sch. g. sem Nr. 926 usdodu eezirknu

---

un pareizi darits? Un kad nu darba dewejs apleezina, ka tas ir labi un pareizi darits, waj tad gan war labaku algu wehletees?" Schis Stenlija izsakaidrojums dod gaischu leezibu par wina pateesu uzupuredamos darbibu.

* * *

Beigàs lai buhtu atlauts, zeen. lasitajeem paziņot kahdas sinas par pehdejo Stenlija zelojumu, no kura warès gaischaki redzet, ar kahdàm ne-izsakamàm gruhtibàm un breesmàm ir schahdi pehtijumu zelojumi zaweenoti. Schahdus zelojumus newar wis usnemtees weens jeb pahra zilweku, tà kà pee mums, ziwilizetâs semês, bet tur wajaga sastahdit weselu ekspediziju, sastahwoschu no wairak simteem pawadoneem, jo zitadi meschoni masumam it weegli usbruhk un wisus bez schehlestibas nogalina un pehz eespehjas — apehd! Tad wehl wineem janez lihdzi wisas usturas leetas un zitas nepeezeeschamas wajadzibas.

21. janwarî 1887. g. Stenlijs uznehma sawu pehdejo zelojumu, aizbraukdams no Londonas uz Kaïro pilsehtu Egiptê, kur winsch dabuja 61 Sudaneeschu saldatu un izdabuja atlauju, nest Egiptes walsts karogu. 22. februarî winsch atzeloja Sansibarâ, no kureenes winsch rakstija wehstuli, lihdz ar sinu, ka winam atlauts, pehtijuma zelojumu eesahkt no Kongo apgabala, Afrikas reetuma pusê, un tad no tureenes zelot uz Albert-ezara deenwidus galu. Sansibarâ tolaik atradàs kahds Tipu-Tips, kas ar Afrikas Negeru ziltim pasihstams, kuru Stenlis peenehma sawâ deenestâ, eezeldams winu par „Stenlija stazijas" preekschneeku Kongo walsts augschgalâ. Winam maksaja leelu algu, bet ar to norunu, ka lai winsch tur salihgtu kahdus 600 Negerus preeksch nastu neschanas zelojumâ uz Albert-ezaru, lai no tureenes pahrnestu Emina paschà filonu kaulu (elfenbeina) krahjumus.

Pa to starpu bija Stenlija pawadoni un ehdamo leetu krahjumi uz kuga eeweetoti, kas stahweja braukschanai gataws un kad ari Tipu-Tips lihdz ar saweem 96 laudim bija uz kuga uskahpuschi, tad 20. februarî eesahka braukt pahr Kapstati uz Kongo upes grihwu, kur kugis 18. martâ pee Bananas izmeta enkurus. Ekspedizijai tanî laikâ bija kahdi 680 wihru un 160 tonu smagumâ mantu lihdz.

Jaw sche sahkàs zelojuma gruhtibas un Stenlis loti noschehloja, ka nebija nehmis lihdz 15 walsiwju laiwas, kà to eesahkumâ bija gribejis. Kahdas 174 werstes wareja wehl braukt pa uhdeni, bet tad eesahkàs loti gruhts zelojums pa sausu semi, kahdas 378 werstes tahlumâ, lihdz Leopoldwilai pee Stenlija pola, no tureenes atkal pa uhdens zelu lihdz milzigàs Aruwimi sahnupes grihwai, tà ap 2000 werstèm no juhras atstatu. Pa scho upi brauza uz augschu kahdas 170 werstes lihdz Jambujai, no kureenes wairs ar twaikoneem tahlaku newareja braukt. 15. junijâ sche uszehla zeetu lehgeri. Kahda dala no ekspedizijas pawadoneem wehl atradàs eepakal, un tà ka Stenlis paredzeja, ka Tipu-Tips nolihgtos 600 nastu nesejus tik drihz nesuhtis, tad winsch 28. junijâ 1887. g. atstahja lehgeri; pawadonibâ atradàs kahdas 380 personas un 357 eerotschi. Winsch dewàs uz Albert-ezaru blakus Aruwimi straumei uz augschu zaur bezgaligeem muhscha meschem. Majors Bertlets palika atpakal Jambujâ ar 260 wihreem un 139 eerotscheem, kà ari ar leelako paku dalu, gaididams, kad Tipu-Tipa salihgtee 600 nastu neseji eeradzees, jeb, ja wini ne-eerastos, lai waretu bez wineem Stenlijam drihz pakal eet. 57 wihri un 28 eerotschi bija no Sansibaras lihdz Jambujai gahjuschi pazuschanâ zaur nahwi kà ari zaur to, ka daschi pawadoni slepeni aizbehga.

* * *

Tagad preeksch Stenlija eesahkàs breesmiga zelozschana zaur miklo, loti purwaino un tumscho muhscha meschu, kurâ giftigas skudras un ziti kukaini mudzchet mudzcheja. Meschs bija tà aizaudzis, ka tikai tad wareja uz preekschu tikt, ja zelu wispirms ar zirwi un leelu nazi attihrija. Wisapkahrt zelotajus apdraudeja kaunprahtigee eedzimtee meschoni, kuri katru, kas bija atsewischki nomaldijees, tuhlit nokauj un — apehd! Un lai gan Stenlis saweem laudim to waj simtàm reizàm atgahdina un winus brihdina, tomehr arweenu wehl daschi pahrgalwigi atschkiràs no ziteem, tà ka wini kriht meschoneem par upuri jeb atgreezschàs waimanadami, gruhti eewainoti no meschonu eesmeem jeb sagiftetàm bultàm. Zelojums eet gausi uz preekschu, usturas lihdzekli stipri mazinajàs. 16. septembrî pehdigi, pehz tam, kad 80 deenàs kahdas 400 werstes nozelotas, Stenlis nahk pee kahda wehrgu medneeka Ugarowâ pee Aruwimi upes, kuru te sauz par Ituri. Pee scha wehrgu tirgotaja winsch atstahj 56 slimneekus, kuri wairs newar tikt uz preekschu; zelâ no Jambujas lihdz schejeeni winsch jaw pazaudejis kahdus 30 wihrus zaur nahwi, slepenu aizbehgschanu u. t. t., un turpina wehl 2 deenas sawu zelojumu. Bet tagad turpmak zelojot wiss apgabals no wehrgu medneekeem gluschi izpostits, jo schee breesmigee nezilweki neko ne-atstahj ne-izpostitu: wihreeschu Negerus wini nokauj un tikai seewas un behrnus nem wehrdzibâ lihdz. Tà tad Stenlijam un wina pawadoneem uznahza leels bads. 6. oktobrî wirsneekam Nelsonam wajadzeja atpakal palikt ar 52 slimneekeem. 18. oktobrî Stenlis lihdz ar wehl 200 wihreem aizsneedz otro wehrgu medneeku staziju Ipoto, kur wini pret dahrgu naudu dabu usturas lihdzekllus; bet tikai pehz 8 deenàm kahdi wihri paspehja eet pee pakal palikuscheem slimneekeem. Tur nonahkot wini atrada no 52 zelotajeem wehl dzihwus tikai 5 zilwekus un paschu Nelsonu tikai pusdzihwu; wisi ziti bija pa to laiku beiguschees slimibàs un aiz baba. Ipotâ wajadzeja atkal palikt dakteram Parkem lihdz ar 39 slimneekeem, kamehr pats Stenlis zelojumu turpinaja. Drihz wini nonahza kahdâ apgabalâ, kur wisi eedzihwotaji ir tikai ap 3 pehdam gari, ihsti punduri; schee masee zilwezini ir gan bailigi, bet loti launsirdigi un leeli sagli, un zaur sawàm sagiftetàm bultàm bija zelotajeem par leelàm breesmàm. Pehdigi 10. nowembrî winsch izgahja iz wehrgu medneeku walsts robeschàm. Tagad atkal usturas lihdzekli peeteekoschi dabujami un nu kahdu laiku atpuhtàs, lai nodzihtee, gluschi noguruschee laudis atkal stiprinatos; ari no eedzimtajeem dabuja sinas, ka ilgi gaidità sahlesseme wairs ne-esot tahlu. 24. nowembrî Stenlis sahka zelojumu turpinat ar wairs tikai 170 wihreem un pehdigi 4. dezembrî wini izsnahza ahrâ iz breesmigà tumschà muhscha mescha. Winu azim tagad parahdijàs plaschs, nepahrredzams sahlains klajums, kahdas 75 werstes reetumôs no Albert-ezara, un apsweiza nerimstoschàm gawilèm un pateizigàm sirdim scho debeschkigo gaismu. Desmit deenas wehlak, pehz daschèem sihweem kautineem ar ne-ustizigajeem eedzimteem, kuru schinî augligâ klajumâ bija labs pulks un leeli lopu bari, Stenlis nonahza Albert-ezara deenwidus galâ. Bet te neweens neko nesinaja par Eminu paschà, uz ezara ari nebija nekahda satikszme, derigu brauzamo laiwu ari nebija, tà ka Stenlis nospreeda, atkal

pristawu kungeem tanîs atgadijumôs, kad pasinojumi par kustinama ihpaschuma pahrdoschanu klajâ wairakfolijumâ teek nodrukati, turetees taisni pehz kriminalteesaschanas kahrtibas ustawa 1030. art. un tahdôs pasinojumôs weenadi usdot summu, par kahdu preekschmeti eepreeksch klajas pahrdoschanas nowehrteti. — Pehz wairak reises peenahkuschàm suhdsibàm par sirgdselsszeka eerehdneem, kuri pee braukschanas weenmehr swana, bes ka wineem buhtu eemesls preeksch tam, scha dselsszeka pahrwaldei zaur parakstu peekodinats, par to gahdat, ka kandeklu tikai tad drihkst isleetot, kad preeksch tam pateesa wajadsiba. To polizijai daru sinamu un usdodu eezirknu pristawu kungeem pastahwigi us to luhkotees, lai minetà nekahrtiba wairs nenoteek.

Rigas polizijmeistars eewehrojis, ka Maskawas Ahrrigas 2. eezirknî leeli suni skraidot apkahrt bes uspurneem, tapat Jaroslawas eelâ behrni bareem sapulzejotees us trotuareem, kamdehl usdewis peenahkuscheem pristaweem, schahs nekahrtibas nowehrst.

Pasinojums. Rigas pilsehtas polizijai nodotas apakschâ minetas atrastas leetas, un personàm, kuras war peerahdit, ka tahs winàm peeder, us Baltijas gubernu prowinziallikumu swoda 3. dalas 740. art. pamata dehl to sanemschanas gada laikâ japeeteizàs Rigas polizijmeistra pahrwaldê, teesas deenâs no pulksten 10 preeksch pusdeenas lihds 4 pehz pusdeenas. — Kungu wasaras mehtels; linu maisinsch ar sihknaudu; ahdas maks ar naudu: sudraba kabatas pulkstens; petschafte ar wahrdu „H. Kappe"; wezs maiss; 2 wezi lakati; 2 wezi wihreeschu krekli; weza wilnas scherpe. Rigas sirgdselsszela wagonôs atstahtas leetas: 100 papirosu hilses; mufe; 4 lakati; 3 kabatas lakati; daschadi zimdi; baschliks; 2 schirmji; 2 speeki; pahrs galoschu; latwiska grahmata; 3 kurwji; seeweeschu preekschauts; 2 buteles; atslehga; skahrda peena trauks; krahgis un daschada netihra wescha.

Sahdsibas. Naktî us 8. juliju is Krastina restorazijas Kihpsalâ, Siwju eelâ Nr. 34, zaur logu uslauschanu nosagti 15 rbl. skaidrâ naudâ un par tik pat daudz dsehreeni un papirosi.

Reklaimes notikums. Lindiga kunga sahgetawâ, pee Mihlgrahwja, strahdneeks Fride Tombergs zaur pascha ne-usmanibu 7. julijâ nokrita no 16 pehdu augstuma un zaur to eewehrojami eewainojàs.

Sagla sakerschana. Eekschrigas 1. eezirkna gorodowojs Nr. 24, Michaels Matzikas 10. julijâ Smilschu eelâ Nr. 6, mahzitaja Hartmana dsihwokli apzeetinaja kahdu sagli, kursch tur isdarija sahdsibu. Pee apzeetinatâ atrada 81 daschadu atslehgu, saglu rihkus un mahzitajam Hartmanim nosagtas leetas.

Eewainoschana. Wehrmana parkâ 6. julijâ sulainis Wilhelms Leepinsch kildojotees ar sawu beedri Kasimiru Impuli scho ar nasi eewainoja septinàs weetàs mugurâ un kameeschôs.

Peepeschs nahwes atgadijums. Sargbuhdâ us Pigena muischinas grunts 3. julijâ atrada 62 gadus wezo semneeku Gustawu Kaufschedu gruhti saslimuschu, kursch, us pilsehtas slimnizas aiswests, tur otrâ naktî nomira. — 48 gadus wezais strahdneeks Jwans Straupe 10. julijâ Daugawas malâ, Maskawas Ahrrigas 4 eezirknî kokus sahgejot peepeschi nomira. Nahwes eemesls wehl naw sinams un lihkis nodots preeksch usschkehrschanas un ismekleschanas.

Ugunsgrehks. 7. julijâ, pulksten 11 wakarâ, Dsirnawu eelâ Nr. 65, kurpneeka darbnizâ iszehlàs uguns. Nama eedsihwotaji to, bes pasinoschanas ugunsdsehsejeem apdsehsa. Zaur to nekahds saudejums naw notizis.

Majorôs 5. julijâ, ap pulksten 4 pehzpusd. iszehlàs uguns Jauneelâ sem Nr. 3 atrodoschâ Johana Lukasa wasaras mahjâ. Uguns drihsâ laikâ pahrnehma wisu ehku un pahrgahja us blakus mahjàm, kuras peeder Gibelam un Konradam. Jr ar wisu ugunsdsehseju sparibu abas pirmsminetàs wasaras mahjas nodega, trescho, t. i. Konrada, wareja isglahbt un tikai jumta istaba zaur uguni zeetuse. Lukasa un Gibela mahjas nebija apdroschinatas. Wiss namneeku un wasaras eedsihwotaju saudejums zaur scho ugunsgrehku sneedsàs lihds kahdeem 10,000 rbl. (R. P. P. A.)

Lopu slimibas.

Pehz Williama Löbe no Tautona.

17) Appuhschanàs. Schi slimiba peemetàs us reises un bes kahdàm eepreekschejàm slimibas sihmèm. Lops ne-ehd un negremo, wehders uspuhschàs azim redsot, it ihpaschi kreisà puse, tà ka tukschumi nawa nemas redsami; wini isspeeschàs us ahru. Kahjas lops sawelk kopâ un ismet kupru, asti tura pazeltu un pakalkahjas saspeestas. Azis ir swehroschas un isspeeduschàs, dsihslas uspampuschas, mute karsta un putoscha un elposchana gruhta, ihsa un bailiga. Ihsâ laikâ meesas ahrejàs dakas paleek saltas, lops trihs, min un dihschà, pakriht un beidsàs. Zehloni ir: lopu stipra, ilga un pastahwiga dsenaschana pret leelu un saltu wehju un pahrbaroschana ar salu baribu, ka: jaunu ahbolinu, satwihkuschu sehklu, atahlu u. z. Palihdsiba jasneedz wisai nekaweti ar sewischku duramo, tà sauktu „troikaru" jeb „stiletu". Ja troikara nebuhtu pee rokas, war leetot ari schauru un asa gala nasi; pee nascha ausim ja-usmauz gumija, lai nasis ne-eedurtos par dsili un lai ne-eewainotu lopa meesu. Nasis jadur kreisajôs sahnôs pee pakalejàs, ne-ihstàs ribas un tahdâ slihpumâ, ka nascha gals iseetu taisni us labo preekschkahju. Appuhstu lopu war ari peestiprinat tà, ka preekschkahjas stahw $^3/_4$ olets augstaku par pakalkahjàm. Ja leeto nasi waj troikaru, tad lops janogulda us labajeem sahneem un kreisajôs tukschumôs kreetni ar rokàm jaspeesch. Bes tam lops wispahri jabersè ar salmeem un pastahwigi jawadà waj jadsenà, kà ari beeschi ween ja-aplaista ar saltu uhdeni. Skahrni alasch ja-istibra is leelàs sarnas un katru pusstundu lopam ja-eedod ehdama karote salmiak gara us $^1/_4$ stopa miltuhdens waj ari 1 lotes klorkalku t. i. isdedsinatu kalku, potaschas waj akmena ellas.

18) Trakums. Lopi paleek traki no traka suna koduma un alasch pehz 6—8 nedelàm, bet nereti pat pehz 40 nedelàm un wesela gada. Lops stahw nokahrtu galwu, nolaistàm ausim un ne-ehd. Beeschi ween winsch truhkstàs, trihs, krata galwu un kaklu, schautàs us pakalas, blaun, sahk aissmakuschi maurot, puto, spaidàs ar istihrischanos, pee kam skahrni sahkumâ ir elloti un wehlak strutoti. Azis ir pahrgreestas, dsirkstoschas, mute karsta un putodama un pats lops paleek aplam wahjsch. Sewischka trakoschana noteek reti. Trakuma sehrgâ saslimuschi lopi bes kaweschanàs janogalina. Ja sina, ka lops apreets no traka suna, tad kodums tuhlin ja-ismasgà ar etiki un sahlijumu un ja-isdedsina ar karstu dselsi. Pehz kreetnas isdedsinaschanas wahts japeekaisa ar kantaridena salbi un ja-atstahj dabiskai dsihschanai, pee kam noder, lopu turet sewischki no ziteem, ne-apreeteem lopeem.

19) Kaulu sastingums. Lops ir gurdens, ehd un dser kà arweenu, bet meesas temperatura mainàs loti beeschi gan krisdama, gan zeldamàs un sewischka slimiba nawa nemas manama. Weenigà slimibas sihme ir gurdenums un gruhta uszelschanàs, pee kam lops uszek pakalgalu pa preekschu, zelàs un kriht us preekschkahjàm, waid, sten un wisi kauli brihkschk. Peezehlees lops schautàs un trihs un us muguras speeschot peepeschi pakriht. Ihsti pee gruhsnejàm gowim kaulu sastingums ir gruhts un pat bihstams. Gows atnesàs gulot, pee kam atneschanàs, sinams, gruhta un daudsreises nahwiga tà preeksch gows, kà preeksch tela. Schahda gows stipri ja-usmana, wajadsigâ brihdî japeezek un japeestiprina us kahjàm zaur mihkstàm aukklàm waj lentèm. Tomehr ne ik reises teek zaur to lihdsets un lops beidsàs konwilsionôs jeb krampjôs. Slimibas zehloni ir: sausa un karsta atmossfera, leesa bariba seemas mehneschôs, wispahrigi saglumuse, nowadejusees un pahrskahbuse bariba, skahbi-purwainas ganibas, uhdens truhziba u. t. t., kas samaita gremoschanas organismu. Schi kaulu slimiba ir pat lipiga. Slimibas ahrsteschanai noder lopu peldinaschana waj ari apleeschana ar saltu uhdeni. Lopeem, kas wairs newar peezeltees, pastahwigi jatur slapji maisi pahrsegti, it ihpaschi us krusteem. Kuhts jatura mehreni silta, ehrta un sausa. Katru deenu pa stundai lops japawadà waj ari jatur swabadi, nepeesees, lai waretu brihwi kustetees, pastaigatees. Wisnoderigakà bariba ir skrotejumi un miltu dsirai japeelej kalkuhdens. No kaitigàm purwainàm ganibàm lops ja-attur. Kà sahles slimajam lopam jabod ik deenas 2—3 reises 4 lotes krihta, tikpat sehrskahbes un kasenu ogas, kas jasagruhsch smalkas, jasajauz ar ehdamkaroti etika un wiss schis sajaukums japeelej beesai skrotejumu dsirai. Ari 2 lotes soda, 4 lotes krihta un 2 lotes wahramà sahls ja-iskausè uhdenî un ja-eedod lopam katru deenu reisi.

Lihdseklis pret sunu blusàm.

Wispahrigi sinams, ka ne weenam mahjas lopam naw blusas tahdâ daudsumâ, kà sunim, zaur ko ne ween winam pascham jazeesch, bet nepatihkamee kustoni teek eenesti un palaisti ari zilweka dsihwoklôs. Scho nepatikschanu war nowehrst, kad suni pahris reis nedelâ issukà ar susekli, kas patlaban leetots sirgu sukaschanai, kuru sweedru smaku blusas newar pazeest, tà ka tahm jabeidsàs.

Kà skudras no auglu kokeem atturamas.

Skudras no auglu kokeem ir atturamas, kad kokus apakschâ pee zelma pahris zollu platumâ wisapkahrt apsmehrè ar maisijumu no krahsns sodrejeem un linu-eklas, jo pahr scho strihpu skudras pahri nelihdis. Skudras gan isnihzina lapu utes, kuras nereti us auglu kokeem, sewischki jaunàm kesberem eeweeschas, bet ja schihs nosuduschas, tad winas kriht wirsû augleem un tos isehsdamas padara skahdi. D.

Kà salmu zepures pats war balinat.

Salmu zepures wasarâ ir loti eezeenitas, jo tahs ir weeglas un laisch gaisu zauri, zaur ko muhsu galwa neteek no karstuma nospeesta. Tas wiss nu buhtu loti jauki, kaut tik nebuhtu atkal sawa kesa! Salmu zepures paleek ahtri netihras un tahs jamasgà. Pilsehtâs schahda masgaschana nu wehl atweeglinata, tamdehl ka te atrodas daudz tahdu weetu, kur tahs war nodot masgaschanâ. Bet zitadi tas ir us laukeem. Dascha laba jaunkundse jeb jaunskungs ir peespeesti, sawu netihro zepuri juhdsèm tahlu west us tuwakajo pilsehtu, lai to ismasgatu un padaritu baltu. Tamdehl te teek pasneegts lihdseklis, kà „salmenizas" pats itin weegli war ismasgat un isbalinat.

Wispirms zepures notihra ruhpigi ar sufekli (birsti) un seepju uhdeni, tad tahs isskalo un pehz tam eeleek schkidrumâ, kas sastahw no 100 gramàm (kahdàm 8 lotèm) apakschsehrskahba (unterschwesligsauren) natrona un 6 mahrzinàm uhdens. Zepures atstahj schinî schkidrumâ, kamehr tahs pilnigi zaurmirkuschas; pehz tam tahs isnem ahrâ un nu tam pascham schkidrumam peelej klaht 100 gramas (8 lotes) weenkahrschas sahlsskahbes (Salzsäure), pehz kam zepures tuhlit eeleek atkal schkidrumâ eekschâ un tur tahs atstahj kahdu pusstundu jeb tik ilgi, lihds tahs pilnigi isbalinajuschàs, par kuru laiku trauku wajaga aistaisit labi zeeti. Kad balinaschana beigta, tad zepures isnem ahrâ, tihrâ uhdenî kreetni ismasgà, isschahwe un tahm dod wajadsigo formu. Zepures zaur to dabu smuku baltu isskatu. Schinî augschâ usdotâ schkidruma daudsumâ war balinat wairak, nekà seschas zepures, kamdehl eeteizams, ka us reis salasa wairakas zepures, kas balinajamas. Bl. A—.

Sihkumi.

— Ka no nelahga jokeem daudsreis isnahk nopeetni atgadijumi, to peerahda sekoschais atgadijums. Berlinê diwi draugi nakts laikâ gahja pa tiltu. Te weens sagrahbj otru un jokodamees winu tura pahr tilta malu, sazidams: „Nu, kà buhtu, ja Tewi tagad kreetni ispeldinatu?" Bet tani pat azumirkli wina roka pagurst un — draugs eekriht uhdeni! Lai gan kaudis tuhlit peesteidsàs glahbt, tomehr eekrituschais noslihka. Ne-apdomigo jokotaju tadehl apzeetinaja un laikam winsch dabus pelnito sodu.

— Pehrnajâ gadâ Tornas pilsehtâ strahdneeka seewa Adama bija tihschâ prahtâ sawu pusgadu wezo dehlinu eemetuse no dselsszela tilta Wislas upê. Swehrinato teesa tagad tiklab neschehligai mahtei kà ari tehwam, kas winu us breesmigo nedarbu usmudinajis, peespreeduse — nahwes sodu!

— Augsch-Schlesijâ Tschiganu bars usbruka kahdam meesneekam, kas gahja lihds ar kahdu teku pa zeku. Tschigani meesneeku nosita ar zirwi, eewilka wina lihti meschâ un tad tam atnehma wisas wehrtsleetas. Teku wini apehda. Tiklihds schi sina isplatijàs, kad jauni un wezi truhkàs kahjàs un, no teesas eerehdneem un schandarmeem pawaditi, dewàs meschâ, nebehdneekus Tschiganus usmeklet. Tomehr wini slepkawus nedabuja rokâ.

— Ka auglu atlikumus newar wis besbehdigi pa roku galam aissweest prom, to peerahda schahds atgadijums. Kahda jauna meitene nesen Berlinê gahja is sawa nama un nejauschi usmina us kahda kirschogu kaulina, kas no garamgahjejeem bija us eelas nomests. Meitene paslihdeja un krita tik nelaimigi, ka kahju pahrlausa diwâs weetâs puschu.

— Nigyo pilsehtinâ (Kihnâ) nesen eeradàs wesela ubagu banda, kuri dahwanas nehma ar waru, ja wineem tahs nedewa ar labu. Pilsehtinas eedsihwotaji atradàs pateesi breesmàs. Pehdigi peesteidsàs saldati paligâ, kuri beskaunigos nabagus aisdsina un zitus apzeetinaja.

— Sizilijâ (Jtalijâ) laupitaju banda apzeetinajuse gaischâ deenas laikâ kahdu bagatu muischneeku un prasijuschi par winu 400,000 liru ispirkschanas naudas. Nosseegunu ismeklejot, israhdijees, ka pee laupitaju bandas peederejuschi pat zeeniti wihri, kà adwokati, pats polizijas preekschneeks, kahds garidsneeks u. t. t. Tagad wini wisi sehsch zeetumâ.

Sagifteschanàs ar jauneem, ne-eebreeduscheem kartupeleem.

Kahdâ Liones kahjneeku regimentê nesen saslima laba bala kareiwju, pee kam parahdijàs tahdas sihmes, kà kad tee ar wilka kesbereem (Bella donna) buhtu sagiftejuschees. Pehdigi israhdijàs, ka wini no apkahrtnes bij dabujuschi jaunus, wehl ne-eebreeduschus kartupelus un tos ehduschi. Jauni, tapat ari wezi isdihguschi kartupeli satur jo daudz „solanina" (ihsti giftigs alkoloids), kapehz no teem wajag sargatees, kam weseliba mihla. D.

Atbildes.

R. R. — R. un ziteem. Sihmejotees us rakstu „Mahj. Weesa" 24. numurâ „Par matu isskrischanu un pliksalwibu" waram paskaidrot, ka schinî leetâ warat greestees pee Dr. A. Butul kga, kursch dsihwo Eekschrigâ, Kalku eelâ Nr. 9, Bahrs'a namâ, eepretim Kreewu klubam. Wajadsigos padomus pasneegs ari Dr. Fr. Bergs, Schkuhnu eelâ Nr. 5.

Jeusaitim. Suhtijumu sanehmam — pateizamees. Peesuhtito orginal-stahstu turpmak isleetosim; par teatra lugas likteni turpmak dabusseet sinu.

J. Pehrkonam — Мск. Боръ. Schim brihscham dabujama tikai Latweeschu-Kreewu-Wahzu wahrdnize, kura maksà, bes peesuhtischanas, 1 rbl. Kreewu-Latweeschu wahrdnize, kà dsirdams, turpmak tik buhschot dabujama.

Jahnim Misa — Korsowkâ. „Wijolu skola" no Osolu Jehkaba maksa 1 r. 50 kap. un „Harmonikas skolotajs" 50 kap. — bes peesuhtischanas.

L. — N. Kamdehl weltu karu west.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba."

Swehtdeen, 15. julijâ, pulksten 9 rihtâ, no plosta tilta, isbrauks salumôs us Doles pils parku.

„Rigas palihdsibas beedriba".

Taî paschâ deenâ, pulksten 1 pehz pusdeenas: Balle Maskawas dahrsâ.

„Rigas Kr. atwal. kareiwju pal. beedriba".

Taî paschâ deenâ, pulksten 10 no rihta, isees salumôs us Luzawa salu.

„Zeribas beedriba" (Altonawâ).

Taî paschâ deenâ, pulksten 6 pehz pusdeenas, balle.

„Nordeku muschas ugunsdsehseji."

Taî paschâ deenâ, pulksten 3 pehz pusdeenas, isees salumôs us Ilgezeemu, Stromberga dahrsâ, Dinamindes celâ Nr. 50.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 15. julijâ 1890. g. Jahna basnizâ w.-m. Bernewitzs pulksten 9 preeksch pusdeenas un pulksten 2 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. A. Walters pulksten $^1/_2$2 pehz pusd. Jesus basnizâ mahz. Bergmanns pulksten $^1/_2$10 preeksch pusdeenas. Trihsweenibas basnizâ mahz. Fromms pulksten 9 preeksch pusd. Pahwila basnizâ mahz. E. Walters pulksten $^1/_2$9 preeksch pusdeenas. Bilderlinds mahz. Marnitzs plkst. 4 pehz pusdeenas. Dubultôs, mahz. Schröders pulksten 9 preeksch pusdeenas.

Linu zenas.

Rigâ, 12. julijâ 1890.

Maksaja par Pernawas hofsdreibantu	36	rbl.	birkawâ.
" " " dreibantu	29	"	"
" " " brahki	22	"	"
" " zins kronu	37	"	"
" " superior "	32	"	"
" " pil "	26	"	"
" " brahki	18	"	"

---

atgreestees us Jbwiru, lai atnestu tehrauda laiwu, kuru tur bija pametuschi neseju truhkuma dehl.

7. janwarî 1888. g. Stenlis pee Jbwiras taisija zeetu nometni, kuru nosauza par Bodo zeetoksni, atweda schurp Jpotâ un Ugarowâ atstahtos slimneekus un laiwu eelaida uhdenî. Aprilî winsch gahja par otru reisi us Albert-esaru, pehz tam, kad ar eebsimteem bija noslehdsis meeru un draudsibu, tur winsch 29. aprilî satikàs ar Eminu paschà, kursch ar twaikoni „Kediw" brauza us esara deenwideem. Pehz tam Stenlis gahja atkal atpakal us Bodo zeetoksni, bet tà ka wehl arweenu no Jajumbâ atstahtajeem nebija nekahdu sinu un winu mantu krahjumi bij nepeezeeschami wajadsigi, tad winsch pats gahja atpakal us Jasumbas eesahkumu. Pehdigi pehz gruhtàm mokàm un zihnineem 1. augustâ pakalpalikuschee eenahza Banalijâ loti noschehlojamâ stahwoklî un breesmigi saschlukuschâ skaitâ (majors Bertlets bija tizis nonahwets); wini bija 11. junijâ 1888. g. no Jambujas isgahjuschi un panehmuschi lihds tikai masus, newehrtigus nesamos. 20. dezembrî, pehz ne-aprakstamàm mokàm un 106 wihru pasaudejuma wini pehdigi gluschi nowahrguschi nokluwa Bodo zeetoksnî.

23. dezembrî 1888. g. wisa ekspedizija atstahj Bodo zeetoksni, kuru tad nodedsina, tamdehl ka no Emina paschà apsolito sinu wehl arweenu newar sagaidit. Sahlainà klajuma malâ teek zelta jauna nometne, kurâ atstahj slimneekus. Stenlis zeło pa trescho lahgu us Albert-esaru un te 16. janwarî 1889. g. dabu sinu ar wehstuli no Emina paschà un no pee wina palikuschâ Stenlija pawadona Dscheffen kga, ka 2. bataljons, kas lihds schim israhdijees par ustizamu, sazehlees us dumpi un winus abus apzeetinajuschi. Pehz tam wini bija atkal atlaisti brihwi. Emins 17. februarî eeradàs Stenlija nometnê pee Nuwalias, Albert-esara deenwidus reetuma galâ. Tagad winsch bija apnehmees, lihds ar Stenliju zelot us Afrikas austruma juhrmalu, lai gan winam nahzàs gruhti, atstaht sawu eemihloto prowinzi. Tomehr tee, kas winam gribeja lihds zelot, par daudz ilgi kawejàs, tà ka Stenlis 10. aprilî ne-atsauzoschi usnehma sawu zelojuma turpinajumu. Karawane tagad bija kahdas 1510 galwas leela, to starpâ seewas un behrni.

Gandrihs 2000 werstes garais zeła apraksts lihds austruma juhrmalai lihds ar saweem upureem un breesmàm aisnemtu wesełu leelu grahmatu. 28. augustâ Stenlis, pehz daudz pametumeem, atzeloja Makolâ, Wiktorijas-esara deenwidus galâ, pee pasihstamà Anglu misionara Makaja, kursch scha gada sahkumâ nomira. Sche wini atpuhtàs lihds 17. septembrim. Zelojumu turpinajot bija daschs labs zihninsch ja-iskaro ar meschonu tautàm un pehdigi 4. dezembrî 1889. g. wini eezeloja Bagamojâ, kur Stenlis un Emins tika swinigi sanemti; pehdejais tani wakarâ pehz apsweizinajuma nelaimigi krita un breesmigi sadaustijàs. Par pehdejo zelojuma gabalu Stenlis sawâ aprakstâ issakàs loti ihsi.

Zelojuma aprakstam peeliktas kartes klahb, kas lasitajam loti noder dehl labakas sapraschanas.

Tà tad arweenu wairak teek sinas sawahktas par scho tumscho semes wideeni. Ja pehtischana arweenu tiks turpinata, ja ir turpmak radisees wihri, kas par sawu dsihwibu nebehdadami pehtijumus turpinàs, tad nepa-ees wisai daudz gadu, kur mums buhs droschas sinas par scho wehl ne-ispehtito pasaules balu! —i—i—

Jaunakàs sinas.

Par Rigas pilsehtas galwu, kà „Wald. Westn." sino, eekschleetu ministrs apstiprinajis no pilsehtas weetneekeem eezelto Rigas 1. gildes tirgotaju L. W. Kerkowisu.

Dselsszela rewisija. Scho otrdeen Rigâ atbrauza dselsszelu statistikas nodalas direktors Wenderichs, kas rewideja Rigas-Pleskawas, Tukumas un z. dselsszelus.

Slimneeku kopschanai mahjâ Rigas pilsehtas weetneeki sawâ 9. julija sapulzê nospreeduschi 7500 rbl. preeksch augusta un septembra mehnescheem.

Jauna eela. Rigas pilsehtas weetneeki pehdejâ sapulzê nospreeduschi taisit jaunu eelu no Jehkaba eelas us Bastei-bulwari, tà ka turpmak buhs taisna satiksme starp pili un Bastei-bulwaru. Scham noluhkam pilsehtai janopehrk Lorenza nams un kahda dala no Kurotschkina grunts.

Etnografiskà ekspedizija, kà „B. W." sino, sawâ zelojumâ nonahkuse lihds Leepajai. Zelojoschee kungi loti preezajotees par laipnibu un weesmihlibu, kuru Lejas-Kursemneeki parahdijuschi zelotajeem.

Romeskalna pasta-telegrafa nodalas pahrluhks Fr. Korps apstiprinats deenestâ, skaitot no 1. aprila 1884. g.

Klawkalnâ, kà „Ztg. f. St. u. L." sino, pehrkons isgahjuschâ peektdeenâ eespehris lopu kuhtî, kura nodeguse. Weena gows dabujuse leesmâs galu; ziti lopi tapuschi isglahbti.

Meschotnes Lakstigalu mahjâs, kà „Ztga f. St. u. L." sino, isgahjuscho peektdeen pehrkons eespehris lopu kuhtî, pee kam sadeguschas 15 gowis, 38 aitas un daschi saimneezibas rihki.

Zaur Kursemes gubernas waldes schurnalnolehmumu, kuru 4. julijâ apstiprinajis gubernatora kungs, tureenes wizegubernatora weetas ispildischana usdota gubernas padomneekam, stahtsrahtam Lievenam.

Jelgawâ isgahjuscho swehtdeen likts pamats meerteesneschu sapulzes namam.

No Leepajas us Londoni isgahjuschâ mehnesî, kà weetejà awise sino, issuhtita 810 nokautu leellopu gala.

Leepajas tirdsneezibas ostas buhwe, kà „Now. Wr." sino, tikuse 6. julijâ masaksolischanâ atdota Maksimowitscha un Bureischa beedribai par 4,100,000 rbl. Buhwes darbi esot tuhlit jaussahkot un tee japabeidz $5\frac{1}{2}$ gadu laikâ.

Leepajas „Amatneeku un juhrneeku palihdsibas beedriba," kà „Lib. Ztga" sino, dabujuse atlauju, isrihkot islosejumu, kura 1000 rbl. leelais atlikums nolemts par pamata kapitalu dibinajamai skolai.

Kuldigâ, Baltijas seminarâ nodomatos kursus laukskolotajeem newarejuschi noturet, tamdehl ka us teem peeteizees loti mass dalibneeku skaits.

Par Tukumas aprinka ahrstu Kursemes gubernators apstiprinajis Dr. med. Nikolaju Jorbanu.

Bauskas apgabalâ, kà „Rig. Tagebl." sino, schowasar krusa gluschi nopostijuse laukus kahdeem 50 saimneekeem.

Grobinas aprinka muischneeku marschals grafs Arturs v. Keiserlings pa-augstinats par walstspadomneeku.

No Wez-Auzes „B. W." raksta, ka tur steigschus ween buhwejot no jauna maja mehnesî nodeguscho brandwihna dedsinatawu; tapat ari meera teesas nams buhschot drihsumâ gataws. Wez-Auzê turpmak gribot zaur gruntsgabalu pahrdoschanu eebuhwet meestu.

Peterburga. Wahzijas suhtnis Kreewijâ, generals Schweinizs, kà „Now. Wr." sino, 9. julijâ atbrauzis Peterburgâ.

Peterburgas apkahrtnê degot wairakâs weetâs leeli meschu gabali, kamdehl wiss gaiss eetihts duhmakâs.

Pee Peterburgas mahzibas apgabala atwehrtee wingroschanas kursi, kà „Now." sino, teekot leelâ skaitâ apmekleti, ihpaschi no apkahrtejeem skolotajeem.

Medizinal-departements, kà „Now. Wr." sino, apteekàm nodomajis eewest schahdus pahrgrosijumus: 1) lihdsschinejo apteeku swaru weetâ ja-eewed dezimalsistema; 2) leels pulks saru apteeku slehdsamas; 3) semstwu un slimnizu apteeku wadiba ustizama tikai mahziteem apteekneekeem, bet newis, kà lihds schim, feldschereem, un 4) apteeku wadischanas un pahrwaldischanas sinâ ja-eewed daschi jauni nosazijumi.

Justizministris slepenpadomneeks Manasein kungs, kas kahdas deenas usturejàs Rigas juhrmalâ, scho pirmdeen atbrauza no juhrmalas Rigâ un plkst. 2, 15 min. aisbrauza us ahrsemem.

Us wisàm kara noluhkeem swarigàm dselsszela linijàm, kas no krona ispirktas, kà „Sud. Gas." dsirdejuse, drihsâ laikâ pehz kara ministra preekschlikuma wisus dselsszela eerehdnus sastahdischot no atwalinateem kareiwjeem. Bes tam zeeti us to luhkoschotees, ka eerehdni leeto weenigi Kreewu walodu.

Kreewijas platinu leelâ mehrâ tagad iswedot us ahrsemèm.

Zarskoje Selâ isgahjuscho swehtdeen jahschanàs sazihkstê schtabrotmeistera Sworikina sirgs paklupis, tà ka bijis us weetas pagalam. Pats Sworikins sadausijis kruhtis un pahrlausis pleza kaulu.

Peterburgas awises sino, ka nenogurstoschais jahjejs Peschkows no Odesas aisjahjis us Jerusalemi.

Maskawas Aklimatisazijas beedribai, kà „Mosk. Wed." sino, Leelkungs Tronamantneeks no Sawas mantas dahwajis 1000 rbl. weetejam zoologiskam dahrsam par labu.

No Simbirskas gubernas raksta awisei „Now. Wr.", ka kahdas 30 werstes no Sisranu pilsehtas, us Usas upes krasta, usraktas loti daudz wezas, retas leetas. Wisleelako wehribu greesuschas us sewi seeweeschu bises, kuras ustihtas us kahrklu kluhdsinas, tad mati weetàm peesseeti ar deegu un aptihti ar plahnu ahdas siksninu. Tas wiss eelikts tahsê, kas atkal aptihta ahdas siksninu, sudraba drahti isrotatu. Kahds Poliwanowa kgs esot ismeklejis kahdus 40 kapus un tanîs atradis loti daudz wezu laiku leetu.

No Simferopoles sino awisei „Now. Wr.", ka 9. junijâ tur nonahkuschi kahdas Frantschu sabeedribas representanti, kas tur grib eesahkt isgatawot zementu. Esot nodomats tur leelisti rihkotees un darbi jaw ussahkti.

No Kertschas telegrafê awisei „Now. Wr.", ka mediz. departaments esot issludinajis, ka kugi, kas nahk no Japanas, Indijas un Mesopotamijas ostàm, ir nedroschi koleras sinâ.

Slonimâ 5. julijâ trakojuse breesmiga wehtra, kas padariju leelu postu; ari 9 zilweki nosisti un daudzi eewainoti.

Lublinâ pahrnahzis kahds swehtzelotajs, kas kahjàm isstaigajis Jerusalemi. Pa wisu zelu winsch isdewis tikai 8 rbl.

Bukarâ esot 55 gradu karstums, druwas galigi iskalstot un kokwilnas rascha rahdotees wahja.

Telegrami

is Seemeku telegrafa-agenturas.

Peterburgâ, 12. julijâ. Awises sino, ka esot loti nopeetni eekustinats jautajums par Nikolajewas Kersonas-Perekopes-Dschanskojas-Feodosijas dselsszela buhweschanu.

Wihnê, 23. (11.) julijâ. „Pol. Corr." sino, ka ekumeniskais patriarks esot greesees pee Turku waldibas ar luhgumu, preeksch Bulgaru biskapeem Makedonijâ eewest jaunu amata apgehrbu, lai tos waretu isschkirt no pareistizigeem garidsneekeem, un pee waldischanas raksteem Bulgaru basnizu nenosaukt par atschkihruschos (schismatisku).

Londonâ, 23. (11.) julijâ. Wakar atwehra scheit otro starptautisko, parlamentarisko meeru un schkihreju teesas konferenzi, pee kuras peedalàs loti daudz Anglu parlamenta lozekku un no zitàm walstim suhtiti wihri. Konferenzei tika zelts preekschâ projekts par schkihreju teesas nolihgumeem, pehz kureem wisas tautas apnemàs strihdus jautajeenus zelt preekschâ schkihreju teesai.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 13 іюля 1890 г.

Lihds 12. julijam 1890. g. pee Rigas atnahkuschi 989 kugi un isgahjuschi 998 kugi.

Sludinajumi.

Pasinojums.

11. julijâ sch. g. nosagts **selta kapselu pulkstens**, kura weenâ pusê atrodàs Andreja ordena sudraba swaigsne un otrâ pusê emaljas wapens ar usrakstu „Общество офицеровъ Л. Гв. Волынскаго полка А. И. Зарембы", kà ari lehde no selta un platinas un 4 brelokeem, us kureem diweem eegraweets wahrds un selta signalswilpis. Teek luhgts, ja schee preekschmeti kur nahk pahrdoschanâ, waj ja par teem kur dabu sinu, to pasinot polizijas waldê.

Bischu muischas
Daniela palihdsibas beedriba.
Swehtdeen, 15. julijâ, 1890. g. pulksten 4 pehz pusdeenas:
ahrkahrtiga sapulze.
Beedri teek luhgti pilnâ skaitâ eerasties.
Preekschneeks: J. Weesul.
Rakstwedis: P. Mikelsohn.

Diwi laulati pahri, wismihlati bes behrneem, atron pastahwigu darbu **Jorga hospitalî, Eekschrigâ, Kungu eelâ.**

Wisadi
matu-darbi
teek pagatawoti Grehzineeku eelâ Nr. 5, 2 trepes augschâ.

Harmonikas un fijoles, kà ari wisladabàs seides ir leelâ iswehlê par lehtàm zenàm dabujamas
Nr. 4, Schahlu eelâ Nr. 4,
materialu un tehrauda pretschu pahrdotawâ. Turpat pahrdod smalko zukuru $13\frac{1}{2}$ kap. mahrzinâ, ofeltenàs seepes 9 kap. mahrzinâ.

Dsimt-Lihwes (Dünhof)
uhdens dsirnawàs esmu eerihkojis
wilnas kahrschanu
ar jaunàm kahrstuwèm un apsolu zeen. publikai laipnu apkalposchanu.
Kahrschanas maksa 8 kap. mahrzinâ.
L. Rehbergs.

Limbaschôs.
Zeen. publikai zaur scho pasinoju, ka us **Labrentscha tirgu** esmu pagatawojis daschadas **kurpju-prezes** par eewehrojami lehtàm zenàm.
J. Schwinksch.

Drehbneeku skola.
Nepeezeeschama grahmata drehbneekeem, kuri sawu amatu pareisi grib kopt. Muhsu drehbneeki, sewischki lanku, ar sawàm nowezojuschàm, loti truhzigàm mahzibàm, newar wairs apmeerinat schi laika publikas isglihtoto garschu, tadehl esmu pahrleezinats, kà katrs drehbneeks pasteigtees sewim scho nepeezeeschamo grahmatu eegahdatees. Mahziba tani weenkahrscha un loti weegli saprotama.
Drehbneeku skola isnahks diwàs dalàs. Otras dalas isnahkschanu sawâ laikâ pasinoschu. Pirma dala satura 440 daschadus kreetnus drehbju musturus un maksa 4 rbl.
Dabujama wisàs leelakàs Latweeschu grahmatu pahrdotawàs un pee isdeweja, Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 14. 3
Karlis Berris.

Sirgu-leetu pahrdotawa
sem firmas
Wasili S. Alichanow,
Eekschrigâ, Kalku eelâ Nr. 1, Bitschkowa namâ.
Pilnigs lehgeris no teizama labuma: **sirgu-leetas**, tikpat preeksch kungu ekipaschàm, kà ari preeksch darba sirgeem, **sakas, sedulkas, lokus, eemawus, siksnas, saku-siksnas, pawadas, Kreewu kutscheru uswalkus, kutscheru zimdus, pahtagas, ekipaschu peederumus, bronses gresnumus** un peederumus preeksch aisjuhga, **tschemodanus, sirgu birstes, sirgu sakas, strenges, schnalles, knopes**, wisadus **tepdekus, woiloku, schujamas schnores**, kà ari wisadas leetas preeksch sedlineeku darbeem. Ari **pastelleschanas** preeksch **jaunu leetu sagatawoschanas** un **wezu islahpischanas** top labi isdaritas un par lehtu zenu peenemtas.
Slihpetas pakalschiras ir ari tè **dabujams.**

Manâ grahmatu un bilschu drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, dabujama schahda grahmata:
Mahla pilsehtas konterbandneeks.
Sarakstits no **W. Schröder.**
Latweeschu walodâ pahrtulkots no **E. D.**
Maksa 25 kap.
Ernst Plates.

Newska deega manufaktura
peedahwâ loti labâ kwalitetâ, tik pat labu, kà ahrsemes prezi un pee tam daudz lehtaki
maschinu spolischu deegu,
melnu, baltu un krahsainu, wisôs numurôs,
tamborejamo deegu
is sawas **angrojas noguldítawas, Rigâ, Peldu eelâ Nr. 2,** un is wiswairakajàm leelakàm pahrdotawàm Baltijâ.
Seelig un Meyer,
general-agenti.

Weselibas masgaschanahs eestahde,
Rigâ, Basnizas eelâ Nr. 18.
Wisas dseedinaschanas zaur uhdeni, masascha, dseedinaschana zaur elektrizitati Plaukschu un sirds slimibas dseedinaschana ar saspeestu un weeglaku pataisitu gaisu (Geigel-Mayra aparatu).
Ahdas slimibu dseedinaschana.
Us wehleschanos pilna pansija.
Dr. med. **S. Kröger.**
Dr. med. **E. v. Hirschheydt.**

Grahmatu un musikaliju pahrdotawa.
Tukuma.
Weikala pahrzelschana.
Zeen. publikai zaur scho pasinoju, ka es sawu weikalu esmu pahrzehlis us
Leelo eelu Nr. 5,
Glückmann namâ.
Par to manam weikalam lihds schim dahwato ustizibu pateikdamees, luhdsu, to paschu manim ari manâ jaunâ weikalâ usturet, pee kam apsolu taisnas un lehtas zenas.
Ar angstzeenibu
Nikolais Blumenthals.
Galanterijas, sihkas un modes-prezes. — Lasama-bibliotека preeksch literaturas un muzikas. — Grahmatu- un sihmejamu-leetu pahrdotawa.

Dselsszela brauzeeni.
Riga-Pleskawa.
Isbrauz no Rigas 10 40 wakarâ, 8 25 rihtâ.
" " Zehsim 2 12 naktî, 12 33 pusdeenâ.
" " Walmeeras 3 13 rihtâ, 1 43 pehzpusdeenâ.
" " Walkas 4 59 rihtâ, 4 50 pehzpusdeenâ.
" " Werowas 7 04 rihtâ, 7 46 pehzpusdeenâ.
Nonahk Pleskawâ 9 53 rihtâ, 11 46 wakarâ.
Pleskawa-Riga.
Isbrauz no Pleskawas 9 45 wakarâ, 8 rihtâ.
" " Werowas 12 48 naktî, 12 33 pusdeenâ.
" " Walkas 2 58 rihtâ, 4 15 pusdeenâ.
" " Walmeeras 4 39 rihtâ, 6 17 pehzpusdeenâ.
" " Zehsim 5 44 rihtâ, 7 30 pehzpusdeenâ.
Nonahk Rigâ 9 04 rihtâ, 11 40 wakarâ.
Walka-Tehrbata.
Isbrauz no Walkas 3 55 pehzpusdeenâ.
Nonahk Tehrbatâ 7 03 wakarâ.
Tehrbata-Walka.
Isbrauz no Tehrbatas 12 30 pusdeenâ.
Nonahk Walkâ 3 59 pehzpusdeenâ.
Riga-Tukuma.
(Darba d.) Isbrauz no Rigas 9 50, rihtâ 12 — pusdeenâ 3 5, 6 — pehz pusdeenas.
(Swehtd.) " " Rigas 9 5, 5 50, 10 45 preeksch p., 12 — p., 3 5, 6 — pehz p.
Tukuma-Riga.
Isbrauz no Tukumas 6 10 rihtâ, 2 45 pehz pusdeenas.
(Darba d.) " " Kemereem 6 52 rihtâ, 3 29 pehz pusdeenas, 8 — wakarâ.
" " Afereem 7 26 rihtâ, 1 34, 3 58 pehz pusdeenas, 8 28 wakarâ.
" " Dubulteem 7 42 rihtâ, 1 50, 4 18 pehz pusdeenas, 8 45 wakarâ.
" " Bilderineem 8 2 rihtâ, 2 10, 4 45 pehz pusdeenas, 9 15 wakarâ.
(Swehtd.) " " Tukumas 6 10 rihtâ, 2 45 pehz pusdeenas.
" " Kemereem 6 52 rihtâ, 3 29 pehz pusdeenas, 8 — wakarâ.
" " Afereem 7 26 rihtâ, 1 34, 3 58, 6 11 pehz p., 8 28., 9 46 wak.
" " Dubulteem 7 42 rihtâ, 1 50, 4 18, 6 27 pehz p., 8 45, 10 01 wak.
" " Bilderineem 8 2 rihtâ, 2 10, 4 45, 6 48 pehz p., 9 15, 10 18 wak.

F. Lotto'a muschu pomade.
No leelas wehrtibas preeksch semkopjeem, ir kreetnis un nekaitigs lihdseklis pret muschu un dunduru attureschanu no lopeem un wisadeem mahju kustoneem, preeksch eewainojumu, zaurrihwetu weetu un plaisajumu dseedinaschanas u. t. t.
Schi pomade attura wisadus kukainus no auglu kokeem un ar to war isnidzinat blaktes, prusakus u. t. t.
Maksa: **20 kap.** mahzinâ.
F. Lotto, leelajâ Jaunâ eelâ Nr. 24, aisrahtuscha.
Bes tam wehl dabujama par to paschu zenu: **Walmeerâ** pee **M. Stelling** un beedr., **L. Jehsis** pee **P. Lukaschewitz** un **D. Behrsin** kk. un **Walkâ** pee **G. Mallner** kunga. 15

Georg Schmidta
pulksteenu pahrdotawa
Rigâ, Wehweru-eelâ Nr. 15,

peedahwâ leelâ iswehlê par loti lehtahm zenahm selta, sudraba un nikela kabatas, galda, seenas un modinatajus
pulksteenus,
labi nowilktus un pareisi reguletus. Pulksteenu
kehdes
no wiseem metaleem, aprozes broschas u. t. t.
Reparaturas pee pulksteneem ar schweizmaterialu isdara us galwoschanu un par lehtakajahm zenahm.

J. C. Kocha
laka fabrika Rigâ.
Spirtus laka
wisadahm amatneezibas wajadsibahm.
Wahgu laka
un
emalje krahsas
(Grifin & Shield Enamel)
no Sissons Bross & Co. fabrikas Limitedâ, Hullâ, nedrihkstetu truhkt neweenâ mahjas saimneezibâ, masàs gresnàs dositês, 64 sposchas un 8 pabahlas niankses.
Pahrdoschana leelumâ
J. C. Kocha
laka fabrikâ, Rigâ.

Печатать разрѣшается. Рига, 13 іюля 1890 г. № 3416. Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.